

Nagyanyó mesél: Ő volt az egyetlen unokám...

Nem mindennapi élményben volt részem, illetve a vagonnyi utasnak kora nyáron a Püspökladány–Vésztő között közlekedő vicinálison. Egy szemüveges, ősz hajú, mama korú hölgyet segítettem fel csomagjaival a magas lépcsőkön. Hálálkodása folytán vettem észre, hogy nem hall jól, mert feltűnően hangosan beszélt. Aztán bent, amikor kitudódott, hogy egy a célja utazásunknak, és kiléteiről is tudomást szerzett, elindult egy olyan beszédfolyam, ami lekötött egészen hazáig. Nem kellett kérdezni, emelt hangját az egész utazóközönség hallhatta és megdöbbenően figyelte minden korosztály a tragikus élet minden történéseit...

...En is Füzesgyarmaton születtem, régi zenész családban, édesapám a település más zenészeivel sokat mulatatta az embereket a régi világ hangulatos kocsmáiban, a parasztromantikus csikós világban éppen úgy, mint a közös gazdálkodás világában, de már romantika nélkül... Aztán meghalt a jókedv, meg édesapám is, elhalt a zene a szórakozóhelyeken. Családot alapítottam, három gyermekünk született, de a magyar módi szerint a házasságom tönkrement, én gyerekeimmel a fővárosba költöztem. De bár ne tettem volna, hiszen úgy szeretem most is falumat (időközben várossá lett!), hogy nem bírom ki egy hétig, hogy haza ne jöhessenek. Vettem is egy kis, lelakott házat a Baross utcában, amit rendbe tettem, és ott életem éveimet, számadásra készülve. A fővárosban kemény, nehéz munkával tartottam, neveltem gyermekeimet egy nem nagyon sikerült második házasságban. Gyermekeim lassan kiszálltak a fészekből. Egyik lányom elment Ausztráliába, ahova én is voltam látogatni több alkalommal (jól szituáltsága meglátszott a nyakán, kezén csillogó ékszerekből – B. L.), a másik lányom itthon alapított családot, a fiam is elérte célját. Három gyermekem után egy unokának örvendezhettem, illetve örvendeztem, mert itt kezdődik életem, életünk nagy tragédiája... Ebben a kereső világban észrevettem, hogy lányom élete mind kuszáltabbá válik. Ahogy az unokám nőtt, az öröm helyett mindinkább a zárkózottság lett úrrá az édesanyján. Lassan házassága is kezdett megromlani, pedig jól éltek, és én is segítettem sokat, hiszen egyetlen unokámmal ők ajándékoztak meg. Kiderült, hogy lányom eljár már régóta oda, ahol az a szakállas szónok szövegel, ahol úgy zenélik az imádságot, ahol annyit bohóckodnak, tapsolnak, kezeikkel az ég felé hadonásznak, integetnek, még esnek is el, dülöngélnek. Tudja, tisztelendő úr, én református vagyok, és az a dolog rosszat sejtetett velem. Próbáltam lebeszélni lányomat, hogy tovább is odajárjon. Fájt anyai szívemnek látni, hogy a vejem is elhidegül tőle és az unokámtól. Balsejtéleim kezdtek beigazolódni, a házasságuk csődbe jutott, a vejem elment, elváltak. Abban a legnehezebb időszakban, amikor unokámnak a kora miatt a legnagyobb szüksége lett volna egy erős családi háttérre, édesapára. A lányom megpróbálta elvinni a férjét is abba a gyülekezetbe, de még rosszabbá vált a helyzet. Engem is meggyőzött, hogy menjek el vele néhányszor, de én még jobban megundorodtam attól, amit láttam ott. Anyagi helyzetük is zilálttá vált, ezért a szónok családát odavettem magamhoz. Láttam unokámnak vergődését, aki nem tudta feldolgozni édesanyjának a család fokozatos felbomlását. Mindent megpróbált a fiam és a másik lányom is, hogy jobb belátásra bírják a lányomat, de neki semmi sem volt elég és szent, hogy azért a gyülekezetért mindent tönkretessen. A szívem szakadt meg a tehetetlenségtől, de a lányom számára az a hely lett és maradt „a család”. En tartottam el és tartom ma is, mert anyagiilag is kell támogatnia azt a „családját”, nem is kevés. A felbomlott családi kötélek okozta kilátástalan

helyzetben az unokám sem tanult jól, nem szerzett megélhetést. Édesanyja őt is meg akarta téríteni, bevinni az „üdvözítő családjába”. A drága gyermek idegrendszere még törékenyebbé vált, hol visszahúzódo volt, hol kezelhetetlenül durva, agresszív. Mert nem akart az édesanyjával tartani, mind többet és többet gyözködte, lelkiileg terrorizálta az anyja ezért. Egy napon rettenetes dolog történt, az unokám felindultságában hasba szúrta az anyját, a lányomat. Szörnyű, szörnyű tragédia! A bíróság két és fél évre ítélte el az unokámat. Hála Istennek a lányom sérülése nem volt életveszélyes, és az unokám büntetését is felfüggesztették. Anyai, nagyanyai szívem azt súgta, hogy talán ez a szörnyű esemény lányomat is visszatéríti, és unokám élete is meg fog változni jó irányba, szakképesítést szerez, munkába áll. De nem így lett. Lányom a felgyógyulása után először a gyülekezetbe ment a rokonaival, az igazi családjával való kapcsolat helyreállítása helyett. Az unokám megdolgozását is tovább folytatta, ahogy mondogatta mindig, így akarja megmenteni az elkárhozástól... Szétesett család, apa nélküliség, lelki terrort folytató anya és mások miatt teljesen elvesztette a talajt a lába alól a drága unokám, és egy évvel ezelőtt (itt már fuldoklott a sírástól a nagymama, el is csuklott a hangja) felakasztotta magát. A lehető legszörnyűbb tragédia! Az egyetlen unokámat is elvesztettem! Kinek lehet hinni, kinek tudjak hinni, tisztelendő úr, ennyi szörnyűség után?! Vége az én életemnek is. Egyik lányom nagyon messze, a fiam éli a saját életét, a másik lányom még szörnyűbb helyzetben, mint én. Ezért is olyan jó, megnyugtató, ha hazajöhetek ide, ahol mégis boldogabb volt az életem, az életünk. Minek is kellett évtizedekkel ezelőtt elmenni innen? De, tudja mi a döbbenetes? Egy ideig, hosszú hónapokig a tragédia után a lányom nem járt a gyülekezetbe. Naiv anyai gondolataim azt súgták, hogy a kegyetlen lecke tanulságot szolgáltat. De nem. Egy idő után észrevettem, hogy lányom elmegy a szokásos időpontban, ő úgy mondta sétálni, de ismét visszajár a „családjához”. Ahhoz, amelyik mindent elvett tőle. Hogy tudjam ezt túlélni? Kinek lehet hinni? Az egyetlen, 20 éves unokám is oda, kinek higgyek?... Ehhez hasonló kérdések még feltörtek a nagymama lelkéből. Mérheterlen fájdalommal tekintett jobbra és balra a kocsiban, választ remélve valahonnan a megválaszthatatlanra. A beállott mély csendet a megérkezéskori mozgolódás váltotta fel. Lesegítettem a kis csomagjával az állomáson, és elindult kerekese csomagszállítójával. En hamar hazaértem, mert az állomás közelében laktunk. Mielőtt elváltunk, adtam neki egy példányt legutolsó mellékletes lapunkból. Még utána tekintettem kapunkból, ahogy lassan battyog kis motyójával, de szinte görnyedtnek láttam a nagy lelki terhe cipelése alatt. Szerettem volna „okos” dolgokat mondani, de nem tudtam megfogalmazni. Az élmény hatása alatt, mikor családomnak meséltem, valami ilyesmit tudtam összehozni: Kedves kisírt szemű Nagymama, ha fájdalomra lehet egy kis gyógyító balzsam az én halk szavam, Te már tudod régóta, bárcsak lányod is ráeszmélne, hogy a feltett kérdésekre a válaszom nagyon egyszerű, de igaz: tudod kinek NEM szabad és lehet hinni. Túl nagy árat fizettél, fizettetek ezt megtanulni.

...Egyik hétvégén meghívókat osztogattam a heti piacon ismerőseinknek a közlő Testvériség Kopjafája avatásra, székelyországi testvéreink látogatására. Találkoztam a Nagymamával is. Kérte, hogy adjak neki is egyet, mert el szeretne jönni a templomunkba, ahol gyermekkorra óta nem járt...

B. L.